

OBSAH

PREDHOVOR	6
ÚVOD – AKO A PREČO?	7
1. Uhorská šľachta do roku 1918	23
1.1 Šľachta a feudalizmus	23
1.1.1 Feudalizmus a lénny systém	23
1.1.2 Feudalizmus v Uhorsku?	27
1.1.3 Žijeme stále vo feudalizme?	28
1.1.4 Počiatky uhorskej šľachty	30
1.1.5 Početnosť šľachty v stredovekom Uhorsku	33
1.2 Právny status uhorskej šľachty do roku 1848	34
1.2.1 Spôsoby nadobúdania šľachtictva v Uhorsku	35
1.2.2 Práva a povinnosti uhorských šľachticov	40
1.2.3 Vnútorne členenie šľachty a privilegovaných vrstiev v Uhorsku	44
1.2.4 Šľachtický stav v 1. polovici 19. storočia	59
1.3 Buržoázna revolúcia roku 1848 a uhorská šľachta	63
1.3.1 Zrušenie feudalizmu v buržoáznej revolúcii roku 1848	63
1.3.2 Zrušenie poddanstva a urbárskej sústavy	65
1.3.3 Zrušenie aviticity	67
1.3.4 Zrušenie nezdaniteľnosti šľachty	69
1.3.5 Rozšírenie práv na nešľachticov	71
1.3.6 Právne postavenie šľachty po roku 1848	73
1.3.7 Relikty šľachtického práva	75
1.3.8 Hospodárske premeny prelomu 19. a 20. storočia: nástup buržoázie	80
1.4 Uhorská šľachta v rokoch 1848 – 1918	90
1.4.1 Hospodársky status šľachty prelomu storočí v (krásnej) literatúre	90
1.4.2 Spoločenský status šľachty na prelome storočí	99

2. Zrušenie šľachtických titulov	104
2.1 Zahraničná komparácia	104
2.1.1 Zrušenie titulov v Nemecku	104
2.1.2 Zrušenie titulov v Rakúsku	106
2.1.3 Zrušenie titulov v Poľsku	110
2.1.4 Zrušenie titulov na Balkáne	110
2.1.5 Zrušenie titulov v Rusku a Pobaltí	111
2.1.6 Zrušenie titulov v Maďarsku	112
2.1.7 Zrušenie titulov v západnej Európe a v zámorí	114
2.2 Zrušenie šľachty a šľachtických titulov v Československu: právna úprava a spoločensko-hospodárska realita	116
2.2.1 Prijatie zákona o zrušení šľachtictva, radov a titulov v Československu	117
2.2.2 Novelizácia zákona v roku 1920	119
2.2.3 Neúspešný návrh novely zákona z roku 1928	121
2.2.4 Zákon z roku 1936	123
2.2.5 Medzivojnová judikatúra k zrušeniu šľachtictva, radov a titulov	126
2.2.6 Hospodársky postih šľachty v medzivojnovnej ČSR – pozemková reforma	132
2.2.7 Spoločenský status šľachty v Československu v 1. polovici 20. storočia	140
2.2.8 Hospodársky postih šľachty v Československu po 2. svetovej vojne	147
2.2.9 Porovnateľné zásahy do vlastníckeho práva v Európe po 2. svetovej vojne	152
2.2.10 Spochybňovanie zásahov do vlastníckeho práva v Československu po 2. svetovej vojne	154
2.3 Šľachta stále živá? Šľachtické tituly v aktuálnej súdnej praxi	164
2.3.1 Rakúska súdna prax	165
2.3.2 Maďarská súdna prax	166
2.3.3 Porovnanie situácie v Rakúsku a Maďarsku	170
2.3.4 Šľachtické tituly pred Súdnym dvorom Európskej únie	171
2.3.4.1 Prípád C-208/09 Ilonka Sayn-Wittgenstein proti Landeshauptmann von Wien	171

2.3.4.2	Prípád C-438/14 Nabel Peter Bogendorff von Wolfersdorff	180
2.3.5	Šľachtické tituly pred Európskym súdom pre ľudské práva	186
2.4	Právny stav <i>de lege lata</i> v Slovenskej republike	188
2.4.1	Recepcia a kontinuita zákona č. 61/1918 Zb. z. a n.	188
2.4.2	Obsolétnosť zákona č. 61/1918 Zb. z. a n.?	193
2.4.3	Aktuálny právny status šľachtických titulov v Slovenskej republike a Českej republike	196
2.5	Používanie šľachtických erbov v republikánskych pomeroch?	201
3.	Rytierske rády v republikánskom zriadení:	
	ideály a právne limity	204
3.1	Rytierske rády v minulosti	204
3.1.1	Pôvod rytierskych ideálov	204
3.1.2	Členenie historických rádov	210
3.1.3	Rytierske rády v Uhorsku	214
3.2	Súčasný rytierske rády	224
3.2.1	Kategorizácia rádov a komisia ICOC	226
3.2.2	Maltézski rytieri (Rád sv. Jána z Rodosu a Malty)	230
3.2.3	(Pruský) Rád johanitov a aliancia rádov sv. Jána	236
3.2.4	Rád sv. Márie, zvaný aj Rád nemeckých rytierov	238
3.2.5	Rád Svätého hrobu	240
3.2.6	Rád krížovníkov s červenou hviezdou	243
3.2.7	Pápežské rády a rady	245
3.2.8	Ostatné rády	247
3.2.9	Vitézsky rád	254
3.3	Právny status rytierskych rádov v Československu a v Slovenskej republike	264
3.3.1	Rady verzus rády	264
3.3.2	Používanie titulu rytier v Československej republike	267
3.3.3	Rytieri v Slovenskej republike?	268
	ZÁVER	271
	PRÍLOHY	275
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	303